

Sisäministeriö
Pelastusosasto

Hanketunnus VN/10846/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumiseksi

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valmisteilla olevaan asiaan. Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy esittää lausuntonaan seuraavaa ja pyytää asiaa huomioitavaksi asetusvalmistelussa.

Taustaa

Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalvelut siirrettiin lailla Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden muuttamisesta osakeyhtiöksi (574/2018, ns. *yhtiöittämislaki*) uuden perustettavan valtiomisteisen ”erityistehtäväyhtiöksi” luonnehditun osakeyhtiön (nyk. Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy) hoidettavaksi 1.1.2019 alkaen. Yhtiön toimialana on lain 1 §:n mukaan meri-, rautatie- ja tieliikenteenohjaus ja – hallinta sekä siihen liittyvä tiedon keruu, hallinta ja hyödyntäminen.

Eryitystehtäväyhtiön liikennemuotokohtaiset tytäryhtiöt vastaavat liikenteenohjauksen ja -hallinnan operatiivisesta toiminnasta. Liikenteenohjaus- ja hallintapalvelutehtävissä kyse on julkisesta hallintotehtävästä (HE 34/2018: lennonvarmistus s. 103-104; tieliikenne s. 106; meriliikenne s. 107; raideliikenne s. 111).

Valtioneuvosto on 30.3.2017 tekemällään päätöksellä nimennyt ilmailulain (864/2014) 108 §:n perusteella Air Navigation Services Finland Oy:n (nyk. Fintraffic Lennonvarmistus Oy) **ilmaliikennepalvelujen tarjoajaksi** Suomen lentotiedotusalueella, lukuun ottamatta Seinäjoen ja Mikkelin lentopaikkojen lentotiedotusvyöhykkeitä kyseisten lentopaikkojen ilmaliikennepalveluelimen palveluaikoina, päätöksessä kerrotuin perustein ja ehdoin. Samalla valtioneuvosto on nimennyt ilmailulain 121 §:n mukaisesti ANS Finlandin huolehtimaan ilmailun etsintä- ja pelastuspalvelujen järjestämisestä Suomen lentotiedotusalueella. Valtioneuvoston nimeämispäätös on voimassa toistaiseksi.

Ilmailulain 160 §:n mukaan ilmaliikennepalvelun tarjoajan on varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin osallistumalla

valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Liikenne- ja viestintäministeriö on 18.12.2018 antamalla päätöksellä vahvistanut alusliikennepalvelua ylläpitäväksi **VTS-palveluntarjoajaksi** Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy:n (ent. Vessel Traffic Services Finland Oy) 1.1.2019 alkaen. VTS-palveluntarjoajan tehtävistä säädetään alusliikennepalvelulaissa (623/2005). Alusliikennepalvelulain 16 §:n mukaisesti VTS-palveluntarjoajan tulee ylläpitää alusliikennepalvelua VTS-alueellaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä 8 §:ssä tarkoitetun perustamispäätöksen mukaisesti sekä valvoa ja ohjata alusliikennettä VTS-keskuksessa ylläpidettävän tilannekuvan perusteella. Velvoitteet on lainsäädännössä asetettu suoraan VTS-palveluntarjoajalle.

Alusliikennepalvelulain 19 a §:n mukaan VTS-palveluntarjoajan on varauduttava valmiuslain tarkoitettuihin poikkeusoloihin osallistumalla valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Fintraffic Tie Oy toimii **tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajana** Väyläviraston ja Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n välisen sopimuksen nojalla. Liikenteenpalveluista annetun lain 137 §:n nojalla tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan tehtävänä on ylläpitää liikenneväylien liikennetilanteen seurantaa (*liikenteen tilannekuva*) sekä onnettomuuksien, vaaratilanteiden ja liikenteen sujuvuuteen vaikuttavien tilanteiden ilmoitus- ja tiedotuspalvelua.

Liikenteen palveluista annetun lain 139 §:n nojalla Tieliikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajan on varauduttava poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Tieliikennepalvelun tarjoajan on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Fintraffic Raide Oy toimii **raideliikenteen liikenteenohjauspalvelun tarjoajana** Väyläviraston ja Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:n välisen sopimuksen nojalla.

Raideliikennelain 171 §:n nojalla liikenteenohjauspalvelua tarjoavan yhtiön on varauduttava poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että niiden toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Niiden on osallistuttava

29.8.2023

[Käyttöoikeus]
Julkinen

toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Yhteistoiminta väestönsuojeluun varautumiseksi

Asetusluonnoksessa määritellään mm. yhteistyöryhmän kokoonpano ja siinä käsiteltävät asiat.

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalveluiden tarjoajilla on lakisääteinen velvollisuus osallistua valmiussuunnitteluun sekä valmistella etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa. Liikenteen ohjaus- ja hallintapalveluiden tarjoajien tehtävät saattavat kytkeytyä myös väestönsuojelullisiin intresseihin ja viranomaistehtäviä hoitavien tahojen väliseen työnjakoon.

Liikenteen ohjaus- ja hallintapalveluiden tarjoamisessa on kyse julkisesta hallintotehtävästä, jonka vuoksi eri liikennemuotojen liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoajien asema olisi syytä huomioida asetuksen valmistelussa yhteistyöryhmän kokoonpanon, käsiteltävien asioiden, yhteistyösuunnitelmien ja väestön siirtämiseen liittyvien tehtävien osalta, jotta liikenteen ohjaus- ja hallintapalvelun tarjoaja pystyy täyttämään sille laissa säädetyt velvollisuudet mahdollisissa poikkeusoloissa sekä normaaliolojen onnettomuus- tai muissa häiriötilanteissa.

Ystävällisin terveisin

Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy

Pia Julin
toimitusjohtaja

Liitteet

Jakelu

Sisäministeriö, Pelastusosasto

Tiedoksi